

ningsdistricter; dernæst, forsaavidt som der paa denne Maade ikke kan have det fornødne Antal, da at tage de øvrige Heste, som for Tiden ere til Armeens Tjeneste, og lade dem indtræde i de nye Udskrivningsdistricter; men dette Forslag har den ærede Forslagsstiller vendt om i en modsat Retning, idet han først henvender sig til de Heste, som maatte være anskaffede og derpaa til de gamle, hidtil stillede, Nationalheste; derved troer jeg imidlertid, at den hele Sag har faaet en anden Stilling, end den har efter Udkastet. Det forekommer mig imidlertid, at den hele Forestillingsmaade, der har bevæget den ærede Forslagsstiller til at stille Forslaget, knytter sig mere til Loven, saaledes som den oprindeligt foreligger, end til Sagen, saaledes som den nu er. De Klager, som føres over de store Byrder, som skulle paalægges Hartkornet i Almindelighed ved Lovforslaget, de ville jo ganske forandres, naar, saaledes som det fra Ministeriets Side er paa tænkt, man slutter sig til det Forslag, der er fremkommet fra Udvalget, og hvorved Hartkornbrugernes Stilling særdeles væsentligt vilde forbedres, imod det, som var foreslaaet i det oprindelige Udkast, en Dei, som man netop har meent at maatte betænde for at lette Sagens Gang saameget som muligt; men at gaae saa vidt, at man skulde lade Udredningsdistricterne faae disse Heste, de skulle stille, paa en anden Maade, end de hidtilværende Udredningsdistricter have faaet dem, det vilde være at gaae videre end Lovens egentlige Tendents, saaledes som den er begrændset, nemlig, at overføre det hidtil bestaaende Forhold paa de nye Udredningsdistricter, saa meget som muligt. Det forekommer mig ogsaa, at Hartkornbrugerne ikke kunne have nogen Fordring paa disse Heste, thi, saaledes som det ogsaa blev anført af den sidste ærede Taler, hvad enten de Heste, som ere anskaffede til Armeens Brug, ere kjøbte for Finanternes Regning eller de ere skændede af private Mænd, har det dog ikke været Meningen, at de egentlig skulde gaae over til Hartkornbrugernes; men det synes ialtsald mere at svare til Hensigten, at de tilfalde Statskassen, alle Statsborgerne i Almindelighed, derhos er det ogsaa rigtigt, hvad den ærede Ordfører bemærkede, at ved at følge dette Forslag,

vil man evig komme til at have 2 Classer af Heste, nogle, som ere traadte istedetfor de gamle Nationalheste, og hvorfor de 36 Rbd. skulle blive ved at indstaae, og andre, om hvem det ikke er Tilfældet; men, da det nu gaaer igjennem hele Udkastet, navnlig saaledes som det nu foreligger fra Udvalgets Haand, at disse 36 Rbd. blive indstaaende i Hesten, saa vil Sagen stille sig underligt, naar det ved nogle af dem ikke er Tilfældet, saa jeg troer virkelig, at man vilde simplificere Sagen, naar man vilde holde sig til Udvalgets Forslag, og ikke stemme for Endringsforslaget.

Bregendahl: Det forekommer mig, at det Spørgsmaal, der ved Discussionen om det omhandlede Endringsforslag, nu ligger for, nærmest er det Spørgsmaal, om man vil skaffe Statskassen en Indtægt, eller om man vil skaffe de Statteyndende, der skulle bære denne Skat, der fremtræder i Form af en Hesteleverance, en Lettelse, og jeg troer ikke, at det er rigtigt, at man under en saadan Sag, hvor man ikke kan overveie Statskassens Stilling i sin Heelhed, og hvor det ikke nærmest er Diemedet at skaffe Statskassen en Indtægt, men hvor der kun er Spørgsmaal om at tilfredsstille en eller anden bestemt Statsfornödenhed, da just vil stille sig formeget paa Statskassens Side. Om Statskassen trænger til en saadan Indtægt, som den vilde faae ved at beholde det store Antal Heste, som nu er til Militaäretærens Raadighed, og gjøre disse Heste i Penge, er et Spørgsmaal, som skal afgjøres ikke i denne Sag, men ved Afveiningen af Forholdet mellem Indtagter og Udgifter i det Hele. Der er ved Finantsloven sørget for, at Statskassen kan faae de Indtagter, den bør have, for at bestride det, der paahviler den, og det forekommer mig derfor, at det ikke er en rigtig Fremgangsmaade under en saadan Lov som denne, indirecte at ville skaffe Statskassen en Indtægt. Det gjælder ikke blot om det Spørgsmaal, som nærmest er her under Forhandling, men det gjælder ogsaa med Hensyn til det Spørgsmaal, som senere vil komme under Forhandling, om nemlig Statskassen skal befries fra den aarlige Udgift af c. 20,000 Rbd., som den hidtil har havt at udbetale til Hesteudrederne; men derimod er der her nu